

## 1. Wat is er aan de hand?

Mensen hebben invloed op hoe de wereld er uit ziet. We weten dat er discussie over de mate van invloed, maar wat simpele cijfers laten zien dat deze invloed snel stijgt.

Tot 1900 woonden met circa 1,6 miljard mensen op onze planeet, die we met zijn allen delen voor onderdak, eten en drinken en energie en producten. Sinds 1900 is de wereldbevolking explosief gegroeid naar circa 8 miljard mensen in 2022. Onze planeet kan nog steeds voorzien in onderdak en eten en drinken, maar het extra energieverbruik heeft een effect op onze atmosfeer. Omdat we voor de opwek van energie massaal gebruik maken van zogenaamde fossiele brandstoffen neemt de CO<sub>2</sub> concentratie toe in de atmosfeer, dat leidt tot klimaatverandering.

Klimaatverandering is van alle tijden, maar de snelheid waarin de bevolking, energieopwekking en CO<sub>2</sub> concentratie gelijktijdig stijgt is nooit eerder vertoond in de bekende geschiedenis van de aarde.

Er is daarom besloten om de invloed die de mens heeft op de klimaatverandering in te perken.

### 1.1 Wat gebeurt er op wereldniveau?

De eerste stap is opstellen en toepassen van de afspraken in het Klimaatverdrag van Rio in 1992.

Het **Klimaatverdrag** (Engels: *United Nations Framework Convention on Climate Change*, afgekort UNFCCC) is een zogenaamd raamverdrag dat in 1992 onder verantwoordelijkheid van de Verenigde Naties werd gesloten en ondertekend tijdens de "Earth Summit" in Rio de Janeiro.

Doel van het verdrag (ook: de *conventie*) is om de emissies van broeikasgassen te reduceren en daarmee ongewenste gevolgen van klimaatverandering te voorkomen. Het klimaatverdrag trad in werking op 21 maart 1994.

Sinds die tijd hebben bijna alle lidstaten van de Verenigde Naties het verdrag ondertekend en bekrachtigd (ratificatie).

Anno 2023 hebben 198 landen het klimaatverdrag geratificeerd, waaronder België en Nederland (maar alleen voor het Europese deel van het Koninkrijk). Binnen het kader van het klimaatverdrag is in 1997 het Kyoto-protocol overeengekomen en in 2015, op de Klimaatconferentie van Parijs 2015 het Akkoord van Parijs.

In het Klimaatverdrag is een internationaal raamwerk gedefinieerd waarbinnen regeringen gezamenlijk acties kunnen ondernemen om de beproevingen van een veranderend klimaat op aarde te kunnen pareren. De verdragsluitende landen erkennen een internationale verantwoordelijkheid voor het klimaat en streven ernaar ongewenste beïnvloeding door menselijk handelen te voorkomen.

De concrete doelstelling van het verdrag is:

"het stabiliseren van de concentratie van broeikasgassen in de atmosfeer op een zodanig niveau, dat een gevaarlijke menselijke invloed op het klimaat wordt voorkomen".

Het belangrijkste besluitvormende orgaan binnen het verdrag is de "*Conferentie van Partijen*" (Engels: *Conference of Parties*, COP), waarin alle partijen bij de conventie jaarlijks overleggen over de voortgang van het werk onder de conventie. De COP is verantwoordelijk voor het op stoom houden van de internationale activiteiten om de ongewenste gevolgen van klimaatverandering te voorkomen.

De laatste "COP" (COP-29) vond plaats van 11 tot en met 22 november 2024 in Bakoe, Azerbeidzjan.

## 1.2 Wat gebeurt er op nationaal niveau?

In 2019 werd het **Klimaatakkoord** gesloten. Hierin hebben de Nederlandse overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties afgesproken hoe we de uitstoot van broeikasgassen gaan terugdringen.

Onderdeel hiervan is de warmtetransitie: de opgave om in 2050 zeven miljoen woningen en één miljoen utiliteitsgebouwen met hernieuwbare energie te verwarmen. Fossiele brandstoffen als aardgas worden dan niet meer gebruikt als energiebron.

Dit zijn niet de enige redenen: ook de aardbevingen in Groningen, de aardgasprijzen van de afgelopen jaren en de sterk toegenomen energiearmoede zijn redenen om te kiezen voor de overstap naar een schone en betaalbare warmtevoorziening.

## 1.3 Wat gebeurt er op gemeentelijk niveau?

De aanpak om te komen tot een aardgasvrije gemeente Dalfsen is vastgelegd in de [Transitievisie Warmte](#) met de titel “**Samen onderweg naar duurzame warmte in Dalfsen**”.

Deze visie is op 29 november 2021 vastgesteld door de gemeenteraad van Dalfsen.

Na de vaststelling van de Transitievisie Warmte zijn we met de buurten Dalfsen Centrum en Polhaar gaan praten over de (on)mogelijkheden van een warmtenet in deze buurten.

Voor alle overige buurten zetten we destijds vooral in op het informeren over de mogelijkheden om in de toekomst aardgasvrij te wonen en te werken. De ontwikkelingen in de voorgenomen aanpak zijn, mede omdat alle gemeenten in Nederland hiermee bezig zijn, intussen versneld.

In de winter 2023 heeft de gemeenteraad akkoord gegeven op het feit dat we komende jaren met alle buurten in de gemeente in gesprek zullen gaande om tot uitvoeringsplannen te komen ([Raadscommissie 04 december 2023](#)).

Eind 2025 starten we met het opstellen van de opvolger van de Transitievisie Warmte, namelijk het Warmteprogramma 2026-2035.

## 1.4 Wat gebeurt er in uw buurt?

We willen als gemeente een Wijkuitvoeringsplan opstellen voor elke zogenaamde CBS buurt in de gemeente Dalfsen. De verschillende CBS buurten vindt je op [Datavoorziening Wijkpaspoort energietransitie](#). We hebben 36 CBS buurten in Dalfsen, die je kunt terugvinden op [Wat gebeurt in mijn buurt](#).

Een wijkuitvoeringsplan richt zich op alle gebouwen binnen een buurt, wijk of dorp. Daarbij richt het plan zich met name op gebieden waar het grootste deel van de gebouwen bestaat uit woningen. Voor bedrijventerreinen kiezen we voor een andere aanpak.

Een wijkuitvoeringsplan focust ten slotte op het volledig afbouwen van aardgasgebruik in het gebied door over te stappen op een alternatieve warmtevoorziening. Een isolatieaanpak hoort daar bij veel buurten bij.

Een uitvoeringsplan onderbouwt tenslotte de (eventuele) inzet van de zogenaamde aanwijsbevoegdheid om de levering van aardgas in een buurt op termijn te beëindigen. Met de toepassing van de aanwijsbevoegdheid wordt het aardgasnetwerk in een buurt daadwerkelijk verwijderd.

De aanwijsbevoegdheid is een grote verantwoordelijkheid, en heeft daarom ook extra onderbouwing nodig, als toepassing praktisch is.